

Posudek vedoucího diplomové práce Jana Kubíčka „Totalitní kýč a underground.

Sémiotický model“

(obor český jazyk a literatura na FF UK)

Když přišel Jan Kubíček s nápadem napsat práci založenou na juxtapozici totalitního kýče a undergroundu, zdál se mi tento nápad být dalším z řady pokusů o umělou komparativní mixáž entit, které spolu souvisejí jen zcela dílčím způsobem. Protože nicméně i průzkum nepříliš produktivních cest je nosným mechanismem rozvoje humanitních věd, věřil jsem v jistou užitečnost takovéto práce. Její postupný zrod i výsledná podoba svědčí, myslím, zřetelně o tom, že původní diplomantův nápad byl zcela nosný a produktivní, jakkoli se výsledná podoba výrazně liší od nastíněné původní představy.

Jan Kubíček sepsal reflexivní esejistickou práci, podloženou dostatečným množstvím relevantní odborné literatury a vnášející do interpretační hry dostatečné množství literárních textů. Nejde nicméně o standardní práci literárněhistorickou, ale spíše o kritickou úvahu, sepsanou v duchu neformalistických trendů soudobého myšlení o literatuře a kultuře, tedy v duchu linie jdoucí třeba od Deleuze řekněme k Žižekovi. Výsledný text představuje odbornou esej situovanou na pomezí estetiky, metodologie literární vědy a teorie literatury, psanou s dikcí a étosem tvůrčího odborného psaní. Jde o text dialogický, který si neklade za cíl analyzovat a do podoby finálních závěrů syntetizovat určitý přísně vymezený výsek materiálu, ale o text, který pootevívá a tematizuje procesualnost vlastního psaní jakožto tázání a čtenář v něm nemá hledat esenciální pravdy, ale spíše podněty pro vlastní konceptualizaci problémů a otázek, jež byly vneseny do hry.

Diplomant jako inspirační zdroje volí jak díla teoretická, tak esejistická a fikční. Obdobně nechává stranou i další tradiční hierarchie a ohraničující vymezení: v duchu nového historismu vyzvedá dílčí mikro-zdroj (např. záznam rozhlasového rozhovoru s V. Nezvalem z 50. let) a činí z něj makro-pramen, který „nám řekne o atmosféře padesátých let více než mnoho jiného“ (s. 22). Vnímám takovýto postup v daném konkrétním případě jako zcela přijatelný a produktivní, neboť celé Kubíčkovy psaní je podloženo důkladnou obeznameností s velice širokým spektrem literatury, a proto nejsou jeho soudy nahodilými a spěšně produkovanými paušalizacemi, ale uvážlivým postupem, vědomým si toho, co a jak již někým jiným řečeno bylo.

Přínos celé práce spatřuji nejen v jejím objevném čtení a komentování děl z edice Půlnoc, ale i v ochotě a vůli domýšlet obecné koncepty totality, kýče či hry až do současnosti. Za příznačný a funkční považuji i posun v lineárním toku práce od majestátního plurálu „my“,

užívaného v Úvodu, k výrazně osobnímu singulárnímu „já“, s nímž je psán Závěr. Za zbytečnou chybu pak naopak považují, že odkazovací poznámky v textu se od 2. kapitoly posunuly do podoby velkých číslic, jež zbytečně ruší tok textu a jeho čtení. V myšlenkovém celku práce a v promyšlenosti jejího celkového provedení však jde dle mého soudu o nedostatek zcela dílčí, vyvážený jinými klady.

Diplomovou práci Jana Kubíčka vnímám jako velice přínosnou, originální a dobře dotaženou do finálního tvaru; velmi rád a jednoznačně ji **doporučuji k obhajobě**.

V Praze dne 12. 9. 2011

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.